

‘ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಒಮ್ಮತವಿಲ್ಲ?’ ಭಾಷಣದ ಮಹತ್ವ

ಸ್ವರ್ಣಗೌರಿ

ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂಲಕ ಧರ್ಮಾಂಧತೆ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಭಾವ ಇವು ಹೇಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿಕ್ಕಾಗೋ ಉಪನಾಸವೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಈ ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖಕಿ ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರು. ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವ ಅವರು ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿಕ್ಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೯೩೮ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೆ, ಹದಿನೇಳು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದ ‘ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ’ ಇತಿ ಹಾಸವಾಯಿತು. ಯಾವ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತೋ, ಯಾವ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿತೋ ಅಂತಹ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಾವೇಶ ಗೊಂಡಿದ್ದು ಏಕೆ ಎಂಬುದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಪಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಲೌಕಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಗತಿ ಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧೯೩೮ನೆಯ

ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ “ವರ್ಲ್ಡ್ ಕೊಲಂಬಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊಸಿಷನ್” ಎಂಬುದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಚಿಕ್ಕಾಗೋದ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕರು ೧೮೮೯ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಲೌಕಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಚಿಂತನೆಯ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವ ನಡೆಸಿದ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ವೇದಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನಡೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸಿದ್ಧತೆಯ ವಿವರಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವುದೇ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ, ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆದದ್ದೇ ಬೇರೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗೊತಗೊಳಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಕ್ಯಾರಲ್ ಬಾನಿ ಎಂಬುವರು ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರಲ್ಲ, ವಕೀಲರು ಎಂದರೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು. ಇವರು ಅತ್ಯಂತ ಉದಾರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರೂ, ಅನೇಕಾನೇಕ ಚರ್ಚುಗಳ ಗಣ್ಯರ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಹಾವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಆಗಿದ್ದರು. “ಹಿರಿಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವುಗಳ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಮಾನವಕೋಟಿಯ ಐಕ್ಯತೆಯೂ, ಸಹಮಾನವರ ಸೇವೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಆಶಿಸಿದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಾನಿಯವರು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶ ಏನೇ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದಿದ್ದ ರೀತಿಯ ದಾಯಿತು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿಚ್ಛಾನ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೆರ್ವಿನ್ ಮೇರಿ ಸೈಲ್‌ರವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಕೇಳೋಣ: “ಕೈಸ್ತ ಜಗತ್ತಿಗೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಮೆರಿಕನ್ನರಿಗೆ ಇದು ಕಲಿಸಿದ ಮಹತ್ವದ ಪಾಠವೆಂದರೆ ಕೈಸ್ತಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪೂಜ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಧರ್ಮಗಳು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿವೆ ಎಂಬುದು. ತಾತ್ವಿಕ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ,

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವದ ಸಾಂದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾನವ ಅನುಕಂಪೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ವೈಶಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ, ನೈತಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂದಲೆಳೆಯಷ್ಟೂ ಯಾರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದ ಆ ಧರ್ಮಗಳು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ಪಾಲು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ಎಂಟು ಕ್ರೈಸ್ತೇತರ ಮಹಾಧರ್ಮಗಳು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವು. ಅವು ಹಿಂದೂ, ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ, ಯಹೂದ್ಯ, ಕನ್‌ಪ್ರೂಷಿಯಸ್, ಷಿಂಟೋ, ಇಸ್ಲಾಮ್, ಝುರತುಷ್ಟ ಧರ್ಮಗಳು.”

ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್ : ೧೮೯೩ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖು ‘ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್’ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಸಭಾಂಗಣ, ಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ನಿಗದಿತ ಆಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕಿತ್ತಳೆ ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಎಲ್ಲರ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೇ ಕರೆದು, ಅವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಸರದಿ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ‘ನಂತರ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಮಾತನಾಡದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಸರದಿಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇವರು ಮಾತನಾಡುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಮೂಡಿತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಾಗದ ಘಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಿದ್ಯಾಧಿ ದೇವತೆ ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ, ‘ಮೂಕಂ ಕರೋತಿ ವಾಚಾಲಂ’ ಎಂಬ ಗೀತೆಯ ಧ್ಯಾನಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾ, ‘ಅಮೆರಿಕದ ಸಹೋದರಿ ಸಹೋದರರಿ!’ ಎಂದು ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ ಮಾತು ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಸುರಿಮಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಬೃಹತ್ ಜನಸ್ತೋಮಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕಿವಿಗಡಚೆಕ್ಕುವಂತೆ ಪ್ರಚಂಡ ಕರತಾಡನ ಮಾಡಿದರು.

ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮಾತನಾಡಿದುದು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳು. ಆದರೆ ಅದು ವಿಶ್ವಾತ್ಮಭಾವನೆಯ ಮೆರಗನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಸಮ್ಮೇಳನದ ನೈಜ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಕುಟಿಲ ಪಥದ್ದಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಋಜುಮಾರ್ಗ ದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಏಕಮೇವ ಪರಮಾತ್ಮನೆಡೆಗೆ ಒಯ್ಯುವುದೆಂಬ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ವಿಶ್ವಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರ ಹೃದಯದ ಅನಭಿಷಕ್ತ ರಾಜನಾದರು.

ಮಹಾಸಮ್ಮೇಳನದ ಮಂಗಳಾರಂಭ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಇನ್ನೂ ಐದು ದಿನಗಳು, ಕ್ರಮಾಗಿ ೧೮, ೧೯, ೨೦, ೨೧ ಹಾಗೂ ೨೭ನೇ ತಾರೀಖುಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿಶಾಲವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಿಂದ, ಮಿಂಚಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ನೀಡಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕೇಂದ್ರ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹರಿದಾಡಿತು. ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದ ಬೀದಿಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಳೆತ್ತರದ ಚಿತ್ರಗಳು ರಾರಾಜಿಸಿದವು. ಅಮೆರಿಕೆಯ ‘ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್’ ನಂತಹ ಹೆಸರಾಂತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಿಶಾಲ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹೊರಟರೆ ಸಾಕು, ಜನರ ಗುಂಪು ಅವರನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಜನರು ಅವರನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು, ಅವರ ಕೈ ಕುಲಕಬೇಕು ಎಂಬ ತವಕದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಹಿಳೆಯರಂತೂ ಅವರ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಮುಗಿಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೀರಸ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ತಾಳ್ಮೆಗಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಭಿಕರು ಎದ್ದುಹೋಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಾಕು, ಕೇಳೋಣ ಎಂದು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನೀರಸ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು ಸಭಿಕರು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಿಲ್ಲ : ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರವಚನದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ೧೮ನೇ ತೇದಿಯಂದು ಸನಾತನ ಉಪನಿಷದ್ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನಂತೆ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ವಿಷಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಅದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪೆ ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಗೆ, ‘ನಿನ್ನ ಸಮುದ್ರ ನನ್ನ ಬಾವಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿದೆಯೇ?’ ಎಂದು ಸಂಕುಚಿತತೆಯಿಂದ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೇಳುವ ಕಥೆ. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸುವವರಿಗಾಗಿ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚದ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದೊಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಕುಚಿತತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಂತಿರುವುದೇ ಈಗ ತಪ್ಪಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ‘ಹಿಂದೂಧರ್ಮ’ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು:

“ನಾನೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾನೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ವಾಗ್ವಿಯೊಬ್ಬರು ‘ಪರಸ್ಪರ ದೂರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದು ಈ ಉಪನ್ಯಾಸಕರಿಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ತಂದಿದೆ.

“ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳು

ತೇನೆ: ಒಂದು ಬಾವಿ, ಅದರಲ್ಲೊಂದು ಕಪ್ಪೆ. ಅದು ಬಹು ಕಾಲ ದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಅದು ಸಣ್ಣ ಕಪ್ಪೆಯಾಗೇ ಇತ್ತು. ಆ ಕಪ್ಪೆಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ವಿಕಾಸವಾದಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಥೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಅದು ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಮಿಕೀಟಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಉತ್ಪಾದಕಗಳಿಂದ ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಕಗಳು ನಮ್ಮ ಆಧುನಿಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಹೀಗೆಯೇ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಸ್ವಲ್ಪ ದಪ್ಪವಾಯಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಪ್ಪೆ ಬಾವಿಗೆ ಬಂದು ಬಿತ್ತು.

ಬಾವಿ ಕಪ್ಪೆ: ನೀನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ ?

ಸಮುದ್ರ ಕಪ್ಪೆ: ನಾನು ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಬಂದೆ.

ಬಾವಿ ಕಪ್ಪೆ: ಸಮುದ್ರ ! ಅದು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು? ಅದು ನನ್ನ ಬಾವಿಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಾವಿಯ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ನೆಗೆಯಿತು.

ಸಮುದ್ರ ಕಪ್ಪೆ: ಅಯ್ಯಾ ಮಿತ್ರ, ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಬಾವಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೋಲಿಸುವೆಯಲ್ಲ!

ಬಾವಿ ಕಪ್ಪೆ: ನನ್ನ ಬಾವಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದು ಯಾವುದೂ ಇರಲಾರದು. ಇವನೊಬ್ಬ ಸುಳ್ಳುಗಾರ, ಇವನನ್ನು ಹೊರಗೆ ನೂಕಿ.

ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಕಷ್ಟ ಇದೇ. ನಾನೊಬ್ಬ ಹಿಂದು. ನಾನು ನನ್ನ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಜಗತ್ತೆಲ್ಲ ಈ ನನ್ನ ಬಾವಿ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ತಮ್ಮ ಪುಟ್ಟಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪ್ರಪಂಚವೆಲ್ಲ ಇಷ್ಟೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವರು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಪಂಚಗಳ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕಲು ಮಹತ್ತಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅಮೆರಿಕನ್ನರೇ, ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಈ ನಿಮ್ಮ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಭಗವಂತ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವನೆಂದು ಅಶಿಸುತೇನೆ.”

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ಅದ್ಭುತಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಧರ್ಮಗಳು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಟ್ಟದನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆ ಧರ್ಮಗಳ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ. ಸಮಾನವಾದ ಭಾವನೆಗಳುಳ್ಳ ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಪಂಥಗಳು ತಮ್ಮೊಳಗೇ ಕಾದಾಡುತ್ತಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಒಂದು ಅಭೇದ್ಯ

ವಾದ ಗೋಡೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದರಾಚೆ ಇರುವವರನ್ನು ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಕಾಣುವರು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ಶೈವರು, ವೈಷ್ಣವರು, ಶಾಕ್ತರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಜೈನರು, ಮಹಮ್ಮದೀಯರು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರು ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವರು. ಆ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಇರುವವರನ್ನಾ ಶತ್ರುಗಳೇ. ಈ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆಯೇ ದ್ವೇಷ, ಆಸೂಯೆ, ಕಲಹ, ರಕ್ತಪಾತ, ಕಾದಾಟಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾಗಿದೆ. ಮತೀಯತೆ, ಮತಾಂಧತೆಗಳು ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೂ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳವಣಿಗೆ, ವಿಕಾಸ ಪದಗಳೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ‘ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಮಾನವನ ದೊಡ್ಡ ಶತ್ರು. ಆದರೆ ಸ್ವಮತಭ್ರಾಂತಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು. ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ತಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಇದನ್ನು ‘ನಾಯಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾಯಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇತರ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಬರಲು ಬಿಡದೆ ಓಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾಯಿ ಮನುಜರಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ತಮ. ತನ್ನ ಯಜಮಾನನು ಯಾವುದೇ ವೇಷದಲ್ಲಿ ದ್ದರೂ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅದೇ ಗೌರವ, ಪ್ರೀತಿ, ವಿಧೇಯತೆಗಳನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮನುಜನು? ಹೇಳಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ! ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಹಸುಗಳ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸುಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಹಸುಗಳು ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ತಿವಿದು ಓಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

‘ಒಬ್ಬರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು’ ಎಂದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಲಭಿಸಿದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವನು; ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ತೃಪ್ತನಾಗಿರುವನು. ಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಪರಮಪ್ರೇಮ. ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ, ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವುದು. ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಏಕನಿಷ್ಠೆ ಅತಿಮುಖ್ಯ. ಇಷ್ಟದೇವತೆಯ ಮೇಲೆ ಏಕಾಗ್ರನಿಷ್ಠೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಭಕ್ತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಾರದು. ಇಷ್ಟನಿಷ್ಠೆಗೂ, ಮತಾಂಧತೆಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

ಆದರೆ ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭದ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅದು ಭಯಂಕರ ಮತಭ್ರಾಂತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವ ಅಪಾಯವಿದೆ. ‘ಈ ಕೀಳುಭಕ್ತಿಯ ಗುಂಪಿ ನಿಂದಲೇ ಹಿಂದೂ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ, ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತಾಂಧರು ಬಂದಿರುವುದು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಸಾಧಕನು ಹನುಮಂತನಂತೆ, ‘ಶ್ರೀನಾಥ ಮತ್ತು ಜಾನಕೀನಾಥ ಅಭೇದ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಮಲಲೋಚನನಾದ ರಾಮನೇ ನನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವ’ ಅಥವಾ

ತುಳಸೀದಾಸರು ಹೇಳುವಂತೆ, “ಎಲ್ಲದರ ಸಾರವನ್ನು ಹೀರಿ, ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಿರಿ, ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ‘ಹೌದು, ಹೌದು’ ಎನ್ನಿ. ಆದರೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿರಬೇಕು.

ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಇರುವ ಇತರರನ್ನು ದೂರುವುದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಕಾರಣ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಬಲರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಒಂದೇ ರೀತಿ; ಅದೇ, ತಮ್ಮದಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು. ತನ್ನ ಇಷ್ಟದೇವರು, ತನ್ನ ಧರ್ಮ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುವವನು ಇತರರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದಾಗ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕೂಗಾಡುವ ಮತಭ್ರಾಂತರಾಗಲು ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಮತಾಂಧತೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆ: ಮತಾಂಧತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯೇ ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನ. ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹೊಳೆದ ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲಾ ಮತೀಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಈ ದೃಷ್ಟಾಂತವು ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:

“ಇಬ್ಬರು ಊಸರವಳ್ಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಬ್ಬನು, ‘ಒಲೆಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಸುಂದರವಾದ ಊಸರವಳ್ಳಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ್ದು’ ಎಂದನು. ಮತ್ತೊಬ್ಬ ‘ನೀಲಿ’ ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ; ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಬರಲಾಗದೆ ಆ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಸದಾ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದವನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರು. ಊಸರವಳ್ಳಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಇಬ್ಬರ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರಿ ಎಂದನು.” ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿನ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಬರಬೇಕು. ಧರ್ಮವು ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು, ಅನಂತವಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಧರ್ಮದ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ. “ಇಂದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಳಿಯುವುವು, ಇಲ್ಲವೆ ಅಳಿಯುವುವು ಎಂಬ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಗೌರವಜನಿತ ಸೌಹಾರ್ದ ಭಾವನೆ ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ:

“ಒಂದೇ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾತಿ ನಲ್ಲಿ, ಕೆಲವರು ‘ವಾಟರ್’ ಎಂತಲೂ, ಕೆಲವರು ‘ವಾರಿ’ ಎಂದೂ, ಕೆಲವರು ‘ಪಾನಿ’, ಕೆಲವರು ‘ಆಕ್ಸ್’ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಸಚ್ಚಿದಾನಂದವನ್ನು ಕೆಲವರು ‘ಅಲ್ಲಾ’ ಎಂದೂ,

ಕೆಲವರು ‘ಹರಿ’ ಎಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ‘ಬ್ರಹ್ಮ’ನೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು.”

“ಕುಂಬಾರನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಡಕೆ, ತಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಆಕಾರದ ಹಲವು ಗಾತ್ರದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿರುವರು.”

“ಎಷ್ಟೋ ಒಡವೆಗಳು ಚಿನ್ನದಿಂದ ಆಗಿವೆ. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುವೊಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.”

“ಒಂದು ಸಲ ಬರ್ಡವಾನ್ ಹುಕಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾರು ದೊಡ್ಡವರೆಂಬ ವಿವಾದವೆದ್ದಿತು. ಕೆಲವು ಆಸ್ಥಾನಿಕರು ಶಿವ ದೊಡ್ಡವನೆಂದೂ, ಕೆಲವರು ವಿಷ್ಣು ಎಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ವಾದ ಬಿರುಸಾದ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಪಂಡಿತನೊಬ್ಬ ‘ಸ್ವಾಮಿ! ನಾನು ಶಿವನನ್ನೂ ಕಾಣೆ, ವಿಷ್ಣುವನ್ನೂ ಕಾಣೆ, ಯಾರು ದೊಡ್ಡವರೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ?’ ಎಂದನು.”

ಇದರಂತೆ ಒಂದು ದೇವರನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು ಹೋಗಬಾರದು. ಅಗೋಚರವಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಆತ್ಮಶುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸರಳವಾದ ಹೃದಯ.

ಪರಿಶುದ್ಧ ಹೃದಯ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸತ್ಯವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಮನೋಜ್ಞವಾದ ಕಥೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ:

ಒಂದು ದಿನ ಮೋಸಸ್‌ನು ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಏಕಾಂತವನ್ನರಸಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇಂಪಾದ ಕೊಳಲ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ, ಧ್ವನಿ ಬಂದ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ. ಕುರುಬ ಹುಡುಗನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಕುರಿ ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಆನಂದದಿಂದ ನೆಗೆಯುತ್ತಾ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಕೊಳಲನೂದುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು, ಮಂಡಿ ತನಕ ಜೋತು ಬಿದ್ದ ನಿಲುವಂಗಿ, ಪುಟ್ಟ, ದೊಡ್ಡ ಬಿಳಿ, ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಕುರಿಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಹಸಿರು ಗಿಡಮರಗಳು ಆ ದೃಶ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದವು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಹ್ಲಾದವನ್ನೀಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ದೃಶ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಮೈಮರೆತು ನಿಂತನು ಮೋಸಸ್! ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಹುಡುಗನು ಕೊಳಲನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟು, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಂಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಕರಜೋಡಿಸಿ ಆಕಾಶದತ್ತ ಮೊಗ ಮಾಡಿ, ಭಕ್ತಿಭಾವ ತುಂಬಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದ: “ಹೇ ಭಗವಂತ, ನೀನೆಲ್ಲಿದ್ದೀಯೆ? ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳು. ನಿನ್ನ ಸೇವಕನಾಗಿರುವುದರ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಬಯಸೆನು ನಾನು. ನೀನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಏಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನೊರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೇಕೆ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸುವೆನು. ನಂತರ ನಿನ್ನ ಕೂದಲನ್ನು

ತೊಳೆದು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವೆ. ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕೂದಲನ್ನು ಒಣಗಿಸುವೆ, ನಿನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಒತ್ತುವೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹಸಿರು ಸೊಪ್ಪು, ಜೋಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ರುಚಿಕರ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನಿಸುವೆ. ನಿನ್ನ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ಕಿತ್ತುಹೋದರೆ ಹೊಲಿದು ಕೊಡುವೆ, ಹರಿದ ಕಾಲುಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಯುವೆ, ಕೊಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವೆ. ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತನೆ, ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಅರಸನೆ, ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ನಿನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವೆ. ನನ್ನೆಲ್ಲ ನೋವುನಲಿವುಗಳನ್ನು, ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ನಿನೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಕುರಿಮಂದೆಯೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅರ್ಪಿತ, ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಹೇಳು?”

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದ ಮೋಸೆಸ್‌ನಿಗೆ ಕೋಪ ತಡೆಯಲಾಗದೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ, “ಏಯ್! ಯಾರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವೆ?” ಎಂದು ಗದರಿಸಿದನು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿದ್ದ ಏಟಿನಿಂದ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದ ಕುರುಬನನ್ನು ಕುರಿತು, “ಏನಿದು ಮೂರ್ಖನಂತೆ ಬಡ ಬಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ? ಭಗವಂತ ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವೆ? ಕಾಲುಗಳು? ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು?? ಭಗವಂತನೇನು ನಿನ್ನ ಸೇವೆಗೆ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಬಡ, ಮುದಿ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನೇನು? ಹುಟ್ಟು, ಸಾವು ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಹಾರ. ಏಳು, ಎದ್ದು ನಿನ್ನ ಯೋಚನಾಲಹರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸು” ಎಂದು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕೂಗಾಡಿದನು.

ಈ ಬೈಗುಳ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೇ ಹುಡುಗನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಶೆಯ ಬೆಳಕು ನಂದಿಹೋಯಿತು. ದುಃಖ, ನಿರಾಸೆಗಳ ಭಾರ ದಿಂದ ಕುಸಿದನು. ತನ್ನ ಮುಂದಿದ್ದ ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಬತ್ತಿ ಬರಡಾದಂತಾಯಿತು. ತನ್ನಿ ದಿರೇ ಪ್ರಪಂಚ ಲಯವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ಆ ನಿರಕ್ಷರಸ್ಥ ಕುರುಬನನ್ನು ಗದರಿಸಿ ಹತ್ತು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಮೋಸೆಸ್‌ನ ಕಿವಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಅಶರೀರವಾಣಿಯು ಗುಡುಗಿತು: “ಮೋಸೆಸ್! ನೀನೇನು ಹೃದಯಗಳನ್ನು ಬೆಸೆಯಲು ಬಂದ ಪಾದ್ರಿಯೋ? ಭಿದ್ರಗೊಳಿಸಲೋ?”

“ನಾನೆಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ದೇವ? ಜನ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ...”

“ನಾನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ, ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅರ್ಚಿಸುವ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುವೆ. ಪೂಜೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು ಏನು? ನನ್ನೊಡನೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆಸುಗೆಯಾಗಲೆಂದು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವೆ. ಹಿಂದು, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದೀಯ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅರ್ಚಿಸಲಿ. ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಕುಲತೆ, ತುಡಿತ...”

ಭಗವಂತನ ವಾಣಿಯಿಂದ ಮೋಸೆಸ್‌ನ ಅಜ್ಞಾನ ಕಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಪಾಠ ಕಲಿತನು. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾಗಿ ಕುರುಬನಿಗೆ ವಿಷಯ ಅರುಹಲು ಅವನನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಓಡಿದನು. ಆದರೆ ಕುರುಬ ಹುಡುಗನಾಗಲಿ, ಕುರಿಮಂದೆಯಾಗಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ನಡೆಯತೊಡಗಿದ ಮೋಸೆಸ್. ಬಹಳ ದೂರ ನಡೆದ ನಂತರ ಎತ್ತರದ ಬೆಟ್ಟವೊಂದರ ಕಣಿವೆಯ ಬಳಿ ಕಲ್ಲಿಗೊರಗಿ ನಿಂತವನನ್ನು ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಕಂಡು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟನು. ಅವನ ಬಳಸಾರಿ ಭಗವಂತನ ವಾಣಿಯನ್ನು ಅರುಹಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದನು. ಕುರುಬನು ತೀವ್ರ ಅಭೀಪ್ಸೆಯಿಂದ ಭಗವದನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಪದಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿದ ಉನ್ನತ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದ! ದೇಹಾತ್ಮಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ ನಿರಾಕಾರ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೋಸೆಸ್‌ನನ್ನು ಕಂಡು ಆ ಕುರುಬರ ಹುಡುಗನು, “ನಿನಗೆ, ನಿನ್ನ ಆ ಕೈಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಿನ್ನ ದಂಡಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ನೀನು ತಿವಿದಿದ್ದ ರಿಂದ ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನ ಕಳೆಯಿತು. ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೊಸ ಭರವಸೆ, ಆತ್ಮಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ, ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ. (Pilgrim to Paradise, p.42)

ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕಾದರೆ ದ್ವೇಷಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು. ದ್ವೇಷಭಾವನೆ ಭಕ್ತಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆತಂಕ. ಯಾರನ್ನೂ ದ್ವೇಷಿಸದವನು ದೇವರನ್ನು ಸೇರುವನು.

ಯಂ ಶೈವಾಃ ಸಮುಪಾಸತೇ ಶಿವ ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ ವೇದಾಂತಿನಃ
ಬೌದ್ಧಾ ಬುದ್ಧ ಇತಿ ಪ್ರಮಾಣಪಟವಃ ಕರ್ತೇತಿ ನೈಯಾಯಿಕಾಃ |
ಅರ್ಹಸ್ಥಿತ್ಯಥ ಜೈನಶಾಸನರತಾಃ ಕರ್ಮೇತಿ ಮೀಮಾಂಸಕಾಃ
ಸೋಽಯಂ ಪೋ ವಿದಧಾತು ವಾಂಛಿತಫಲಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥೋ
ಹರಿಃ || (ಬೇಲೂರಿನ ಶಾಸನ)

‘ಶೈವರು ಶಿವನೆಂದೂ, ವೇದಾಂತಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮವೆಂದೂ, ಬೌದ್ಧರು ಬುದ್ಧನೆಂದು, ವಿಚಾರಪಟುಗಳಾದ ನೈಯಾಯಿಕರು ಕರ್ತೃವೆಂದೂ, ಜೈನಶಾಸನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರು ಅರ್ಹತ್ ಎಂದೂ, ಮೀಮಾಂಸಕರು ಕರ್ಮವೆಂದೂ ಯಾರನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುವರೋ, ಅಂತಹ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯನಾಥನಾದ ಹರಿಯು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟಫಲಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ.’

“ನೀನು ಭಾರತವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು. ಯಾವುದೂ ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ.”

— ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ್